

PM

Datum 2019-06-24

Diarienummer RS 2019-03665

Västra Götalandsregionen**Koncernkontoret**

Handläggare: Anna Persson

Telefon: 010-441 36 59

E-post: anna.c.persson@vgregion.se

Krav- och kvalitetsbok för Vårdval Vårdcentral

Sammanfattning av förändringar inför 2020

Beslut

- Regionfullmäktige beslutade 10-11 juni 2019 (§149) om förändringarna beskrivna i detta dokument i Krav- och kvalitetsbok för Vårdval Vårdcentral 2020.
- Senast i september 2019 ska hälso- och sjukvårdsstyrelsen utöver detta besluta om kompletterande förändringar. De delar som ska beslutas senast i september är:
 - eventuell uppräkningsgrad med 190 miljoner kronor utöver index för bättre tillgänglighet och kontinuitet,
 - om täckningsgrad för digitala vårdkontakter ska jämföras med fysiska besök,
 - ersättning för 40 istället för 20 platser för Praktisk Tjänstgöring för Psykologer (PTP) och
 - ersättning för vårdsamordnare.
 - Även beslut om eventuella förändringar för mobila team/mobil hemsjukvårdsläkare tas senast i september.

Sammanfattning av beslutade förändringar

Vården i Västra Götalandsregionen ska styras mer genom tillit. Tillit innebär inte mindre krav eller uppföljning, men det innebär att ett större förtroende läggs på vårdgivarna och professionerna i vården att själva bedöma och följa de medicinska riktlinjer som finns. Ersättningsystemet för Vårdval Vårdcentral tar steg mot att vara än mer tillitsstyrt genom att målrelaterad ersättning för kvalitet, särskild ersättning för PrimärvårdsKvalitet och för psykolog tas bort och att pengarna istället styrs via den mer tillitsbaserade kapiteringsersättningen.

Fördjupad beskrivning av ärendet

Tillit - Ersättning

Tillitsdelegationen SOU 2017:56, som regionfullmäktige ställt sig bakom, bedömer att ersättningsmodeller som bygger på fasta ersättningar eller rörliga ersättningar med få detaljer är att föredra när det gäller att hålla nere den administrativa bördan och ge verksamheterna och medarbetarna handlingsutrymme. Inför 2021 kommer en större översyn att göras av ersättningsmodellen av Vårdval Vårdcentral med den inriktningen, vissa steg tas i ersättningsmodellen redan nu:

Avsluta målrelaterad ersättning för medicinska kvalitetsmått

Både tillitsdelegationen och regionens indikatorgrupp förordar att inte tillämpa ersättning för medicinska kvalitetsmått. Ersättningen för samtliga medicinska kvalitetsmått överförs till kapitationsersättning (ålder/kön samt vårdtyngd), detta motsvarar 9,02 kr per poäng och totalt 128 miljoner kronor.

Ta bort den särskilda ersättningen för primärvårdskvalitet

En stimulansersättning finns under 2019 för att stödja att alla vårdcentraler ansluter sig och börjar leverera data till PrimärvårdsKvalitet som från och med 2019 är ett krav. Den tas bort från och med 2020. Den ersättningen förs över till ersättning för ålder och kön samt vårdtyngd, detta motsvarar 14 öre per poäng och totalt 2 miljoner kronor.

Ta bort den särskilda ersättningen för psykolog

Psykologer är den enda yrkesgrupp med särskild ersättning i Krav- och Kvalitetsboken för Vårdval Vårdcentral. Syftet har varit att stimulera tillgången till psykologer i primärvården. I ett tillitsstyrkt system bör inte en enskild yrkesgrupp stimuleras, utan vägen mot ett bättre omhändertagande av personer med psykisk ohälsa behöver tas omhand av flera yrkeskategorier. Den särskilda ersättningen förs över till ersättning för ålder och kön samt vårdtyngd, detta motsvarar 1,78 kr per poäng och totalt 25 miljoner kronor.

Kostnad för digitala utomlänskontakter belastar inte enskilda vårdcentraler

Fortsatt kommer både avdragen för de digitala utomlänskontakterna exempelvis KRY och Doktor.nu, att bäras av Västra Götalandsregionen och hälso- och sjukvårdsstyrelsen, samt att dessa digitala utomlänskontakter utesluts ur täckningsgradsberäkningen under 2020. Sannolikt kommer det förändras i samband med översynen av ersättningsmodellen inför 2021.

Bemannning

Ett förtydligande görs av verksamhetschefens ansvar för att bemanningen och kompetensen är tillräcklig för att klara hela uppdraget.

Specificeringen av vilka uppgifter en psykolog kan göra tas bort då det liksom för andra professioner klargörs i andra styrande dokument.

För medicinsk fotvårdare anpassas kompetenskraven efter dagens gällande utbildningsinnehåll.

Fast vårdkontakt och fast läkarkontakt

Ett nytt avsnitt "fast läkarkontakt" läggs till för att förtydliga lagkravet som finns om fast läkarkontakt i primärvården och tydliggör skillnaden mot fast vårdkontakt. Här förtydligas även att personer som är multisjuka och/eller har ett behov av kontinuerlig vårdkontakt ska prioriteras.

Vårdsamordnare lyfts in som begrepp vid fast vårdkontakt för att synliggöra den goda arbetsmodellen vårdsamordnare psykisk ohälsa.

Vuxna med funktionsnedsättning och nedsatt autonomi

Särskild ersättning för hälsoundersökning av personer med medfödd eller tidigt förvärvad funktionsnedsättning och nedsatt autonomi införs, för att stimulera implementeringen av regional medicinsk riktlinje. Gäller för personer med Downs syndrom, medfödda ryggmärgsskador, psykisk utvecklingsstörning och autism. Ersättning utgår med 1 500 kronor för ett korrekt kodat besök enligt RMR. Ansvarsfördelning för medicinskt omhändertagande av vuxna med medfödd funktionsnedsättning.

Millenium

Det tydliggörs att alla vårdgivare inom vårdval i Västra Götalandsregionen ska ansluta sig till Framtidens vårdinformationsmiljö Millenium utifrån den införandeplan som fastställs av Västra Götalandsregionen.

Digitala vårdtjänster

Kraven på att vårdcentraler ska tillhandahålla digitala vårdtjänster förstärks. Begreppen uppdateras utifrån socialstyrelsens definitioner.

Patient- och närståendebildning Lära och bemästra

En egen rubrik för gruppbaserad patient- och närståendebildning införs för att tydliggöra arbetssättet. Särskild ersättning införs för att möjliggöra personcentrerade patient- och närståendebildningsmetoden Lära och bemästra. Person med egen erfarenhet av långvarig sjukdom/närstående medverkar som ledare i patient/närståendebildning arrangerad av vårdcentral. Krav är utbildning i metoden Lära och bemästra. Beslutet innebär att personen erhåller ersättning motsvarande arvode för förtroendevalda.

Uppdatering, justeringar och förtydligande

Krav- och kvalitetsboken har uppdaterats, justerat och förtydligats. Nedan redovisas de väsentliga förändringarna.

- Kapitel 1, uppdatering ordningsföljd underrubriker och viss text så att även överlåtelse av kontrakt ingår.
- Kapitel 2, förtydligat krav på medverkan i kunskapsstyrningens programområden.
- Kapitel 2, hänvisning att särskilt beakta rätten till tandvårdsstöd hos personer med omfattande vård- och omsorgsbehov.
- Kapitel 2, redaktionell justering av skrivning asylsökande.
- Kapitel 2, uppdaterad skrivning kring lagen om samverkan vid utskrivning.
- Kapitel 2, redaktionellt förtydligande av text kring vårdgarantin utifrån ny lag gällande från 1 januari 2019.
- Kapitel 2, skrivningen om att barnhälsovården ska förbereda för digitala journalsystem tas bort. Samma krav på elektroniskt journalsystem ska gälla för BVC som annan verksamhet i vårdcentralen enligt kapitel 3.5.
- Kapitel 2 och 6, utbildningsuppdraget och vilka krav som gäller för särskild ersättning har förtydligats.
- Kapitel 6, krav att barn inte får användas som tolk.
- Kapitel 8, § 10 föreslås ett nytt exempel på när ekonomisk sanktion kan komma att utkrävas "Leverantören utför verksamheten i strid med avtalet på så sätt som innebär risk för patientsäkerheten"

Ekonomi och ersättning

I beslutet är den totala nettokostnaden 6 893 891 tkr för 2020 (6 537 246 tkr 2019).

Av detta är:

• Index	130 145 tkr
• Befolkningsökning,	92 000 tkr
• Ökade kostnader digitala distanskontakter	104 800 tkr
• Stimulansersättning hälsokontroller för vuxna med medfödda funktionsnedsättningar	30 000 tkr
• Lära och bemästra	150 tkr

Specificerade förslag till ersättningsförändringar som inte redovisats ovan

6.1.2 Ersättning ålder och kön och 6.1.3 Ersättning för vårdtyngd

Ersättningen ändras från 376 kr till 401 kr per listningspoäng och månad. 9 kr av höjningen är anpassning till ett minskat antal listningspoäng från 594 000 listningspoäng per månad 2019 till 589 000 listningspoäng per månad 2020.

6.1.12 Särskild ersättning för tillgång till psykolog

Utgår. 25 miljoner kronor förs till Ålder och kön samt vårdtyngd, motsvarar 1,78 kr per listningspoäng.

6.1.19 Särskild ersättning PrimärvårdsKvalitet

Utgår. 2 miljoner kronor förs till Ålder och kön samt vårdtyngd, motsvarar 14 öre per listningspoäng.

6.3.1 Besök hos andra vårdgivare

Digitala besök i annat landsting exkluderas genererar inget avdrag för den vårdcentral som patienten är listad på.

Kommunikation

Beslut om den reviderade Krav- och Kvalitetsboken kommuniceras till alla vårdgivare aktiva inom Vårdval Vårdcentral via epost för kännedom om de nya kraven. Information lämnas också via nyhetsbrevet "Vårdgivarnytt" och på vårdgivarwebben till berörda och intresserade.

Beredning

Hälso- och sjukvårdsstyrelsens vårdvalsberedning har berett ärendet under våren 2019. Ärendet har informerats om vid Omställning och samordningsberedning den 8 april, 2019, § 19. Ärendet har också informerats vid Dialogforum, vilket består av vårdgivarrepresentanter från offentlig och privat verksamhet och för den Fackliga referensgruppen för vårdval.

De fackliga organisationerna har fått information löpande i referensgruppen och förhandling enligt **MBL § 11** avslutades den 6 maj 2019. Förhandlingen avslutades i oenighet med Vårdförbundet och Kommunal, samt i enighet med Vision, Ledarna, SACO och SSR

Hälso- och sjukvårdsstyrelsen beslutade den 22 maj 2019, § 125, att föreslå att regionstyrelsen föreslår att regionfullmäktige beslutar följande:

1. Regionfullmäktige beslutar om Krav- och Kvalitetsboken för Vårdval Vårdcentral 2020 i två steg. Senast under september kommer del två beslutas av hälso- och sjukvårdsstyrelsen. Om förändringarna då är fördelaktiga för vårdgivarna kommer de att gälla från 1 januari 2020. De delar som beslutas om senast i september är eventuell uppräkningsgrad för digitala vårdkontakter ska jämföras med fysiska besök, ersättning för 40 istället för 20 platser för Praktisk Tjänstgöring för Psykologer (PTP) och ersättning för Vårdsamordnare. Även beslut om eventuella förändringar för mobila team/mobil hemsjukvårdsläkare tas senast i september.
2. Regionfullmäktige fastställer Krav- och kvalitetsbok Vårdval Vårdcentral 2020 som anger förutsättningarna inklusive ersättningsnivåer för att bedriva vårdcentral inom Vårdval Vårdcentral från och med 2020-01-01 med följande förändringar från koncernkontorets förslag (daterat 2019-05-20):
 - I kapitel 2.6.3 läggs stycket ” Medicinsk fotvård ska utföras av personal som genomgått gymnasieskolans 3-åriga omvårdnadsprogram och utbildning till medicinsk fotvårdsterapeut.” till.
 - I kapitel 2.6.2 ska 2019 års gällande kompetenskrav för sjuksköterska som erbjuder insatser till patienter med diabetes, inklusive gruppbaserad patientutbildning, fortsatt stå med. Texten ”Patienter med astma/KOL ska erbjudas insatser av sjuksköterska med påbyggnadsutbildning inom astma/KOL om minst 15 högskolepoäng. ” ersätts med ”Patienter med de kroniska sjukdomarna diabetes och astma/KOL ska erbjudas insatser av sjuksköterska med påbyggnadsutbildning inom respektive område om minst 15 högskolepoäng. ” och texten ”Utbildning i vuxenpedagogik 7,5 högskolepoäng krävs för att tillhandahålla gruppbaserad patientutbildning för patienter med diabetes.” läggs till.
 - I kapitel 6.1.4 ersätts texten ” Synkrona och asynkrona distanskontakter värderas på samma sätt som enskilda besök.” med ” Synkrona och asynkrona distanskontakter med läkare eller psykolog motsvarar 0,5 besök”
 - I kapitel 6.1, 6.1.2 och i kapitel 6.1.3 ändra ersättningsnivån per poäng från 416 kronor per månad till xxx kronor per månad för kapitationsersättningen för ålder och kön respektive vårdtyngd.

Hälso- och sjukvårdsstyrelsen beslutar för egen del följande:

1. Hälso- och sjukvårdsdirektören får i uppdrag att komplettera ärendet till behandlingen i regionstyrelsen med en nivå på kapitationsersättningen, i sista beslutssatsen ovan, med hänsyn tagen till gjorda förändringar i detta beslutssteg.

Koncernkontoret har efter hälso- och sjukvårdsstyrelsens beslut 22 maj § 125, inför regionfullmäktige berett frågan i enlighet med ovanstående uppdrag och beräknat att ersättningen per poäng i kapitationsersättningen i kapitel 6.1, 6.1.2 samt i 6.1.3 bör vara 401 kronor.

För att i enlighet med Hälso- och sjukvårdsstyrelsen beslut inte genomföra förslaget att jämställa täckningsgraden för digitala vårdkontakter behöver summorna i tabellen under kapitel 6.3.1 besök hos andra vårdgivare, motsvara hur den ser ut 2019. I utskickat förslag är detta uppdaterat och ser nu ut enligt följande ”digital kontakt läkare 250 kr”, ”digital kontakt hos andra yrkeskategorier inom uppdraget 150 kr”.

Koncernkontoret

Marie Gustavsson
Chef enhet Primärvård
Koncernstab beställning och produktionsstyrning av hälso- och sjukvård